

5707.

N° 305.

Kirjasto
Seis.

Õesti maa rahwa sõber.

Armlaks ajawiteks wana ja noorele.

I. Anne.

S. Polker.

Motto:
Hea sõber waest rohkem kui
wend. —

Tartus 1879.

Schnakenburg'i juures trükitud.

Eesti maa rahva sõber.

Armlaks ajaviteks wana ja noorele.

I. Anne.

S. Folker.

Rotto:
Hea sõber waest rohkem
kui wend. —

*N 255, Põhikooli kirjandus
koostööks.
Põhikooli 9. klassi õpetaja
M. J. Jõhson*

Tartus 1879.

Schnakenburg'i juures trükitud.

Zensuri poolest lubatud. — Tallinnas, 23. Septembril 1879.

ENSV TA
Kirjandusmuuseumi
Arhiivraamatukogu

37941

Rööwli pealiku Galanti hukamine.

Aastal 1740 ühel ilusal päewal, rändasiwad Darmstadtli koda-
nikut linnast wälja, kõrge kohtu platsi peale, kus sell päewal
see suur ja kardetut rööwli pealik pidi piinatud ja tapetud saama.

Tuhandet otawad tänast näitemängi, ja waatawad tera-
waste kohtumaja poole kust rööwel peab toodut saama, korraga
nähtas rööwel todawat, ees ja taga soldati hulgad, mõlemil
pool küljes waimulikud mehed, kes teda surma wasta walmis-
tawad, rööwli pealik lähab kindla sammudega oma surma ning
hirmja otsal wasta.

Tuba nähtas timmukat masint ja rataid sädiwat, kellega
tema need surma hobid peab saama, aga siiski ei pane kõrwa
südamega mees sest midagi tähele, juba wiitakse huka mõistetut
selle paiga peale, kus timmuk oma tööd walmistab, üks wai-
mulik mees astub tema ette ja tahab temal Zumala armu,
seadust mööda anda, tema aga tõukab teda enesest ja ei taha
sest midagi teada, korraga astub aga üks teine waimulik tema
juurde, ja räägib temal paar sõna kõrwa, mis keegi aru ei
saanud selle peale wastab huka mõistetut wesiiste filmadega:
„Teid tahan mina kuulda, ja lähab waimuliko käe kõrwas
Shafotti trepi mööda üles, waatab kurwalt taewa poole ning

tunnistab rahulikult oma patut üles, võtab rahulikult Sumala armu wasta, nüüd sureb kurjategija rahulikult üht õnnist surma, kül on surm hirmus, aga kes oma patut kahetseb saab õnneks iga surma läbi.

Kui furnukeha platsi pealt ära koristadi matmise paika, ja kõik inimesed kodu linna poole ruttawad, tungiwad palju rahwast waimuliku ümber, kes seda suurt kangekaelst kurjategijat ümberpööris, ja nõuawad lähemat teadust selle üle.

Waimulik mees jutustab ka ilma wastu panemata järeletulewad lugu ning juhtumist.

„Seda võib ehk 6 aastat olla, kui minu isa suri ja minul mõned tuhand guldnat perandust jättis, mina sain see raha selges kullas posti läbi, ei leidnut aga kindelt kohta teda protsentide peale panna.

Minu elumaja on wäha külast eemal, see oli ühel tormitsel Nowembri kuu ööl; juba oli kell kahetja lõnut, kui korraga minu ukse peale koputati, üks wihmast wäga läbi ligeks saanut reisimees palus öömaja, mina lubasin seda, wainustasin teda joodawa wiina ja söögi läbi, ja muretsesin sooja woodi cest.

Meie sõime sõbralikult koos, wiin oli moka järgi ja öömajaline oli lõbus juto mees, rääkis palju sest hirmsast rööwli pealikust, jutustas mõnda tema noorest tegudest, mis mind kahetsema ja ütlemata sundis: „Üks mees kui Galant oleks parem ühe parema seisuse siise kõlblif, kui nüüd rööwlite pealikust.

Selle peale küsis mind tundmata wõeras: „Kas teie kardate sest see rööwlite salk on siin ligi lähikses?

Mina wastasin: Mina ei karda mitte, mina loodan Sumala peale; tema saab mind kaitsma.“

Wõeras näitas nende sõnade läbi liigutatut olewad, ja ütles, mis juures tema minu kät pigistas:

„Saatke oma proua ja lapsed eemale, armas õpetaja, minul on teil midagi tähtsat rääkida.

Mina tegin seda ja meie olime wõera mehega ükssinda, parajaste löi kell kümme ning wõeras ütles ja jäi minu ette seisma, laua peale kät pannes kus piibli raamat seisis.

„Kas tunnete mind õpetaja herra?“

Mina wastasin: „ei, mina arwan üht õiglast meest oma katuse alla wõtnud olewad, kes minu sõprust mitte ilma tänuta ei taju, — mina heidan ennast rahulikult magama — tehke teie sedasama, armas sõber.“

„Kas teie siis jugugi ei kardate?“

„Mina olen ilma kartuseta, wastasin mina tema wasta.“

„Kas siis ka, kui rööwli pealik Galant teie majas on: — Waatage minu otja — mina olen Gaalant rööwli pealik“ ütles wõeras.

„Teesus!“ karjatasin mina ja tahtsin abikaasa ning lapsi kutsuda; aga tema pani oma pahema käe piibli raamatu peale ja wõttis teise käega minu käest kinni ja ütles:

„Tänage Sumalat, õpetaja herra et teie mind nii sõbralikult üleswõtsite, teie oma pois on teie äraandja. Meie saime tema läbi teada, et teie isa pärandus siin on ja et teil palju hõbedat ja kulda majas on, meie teame kus kõik seisab! Mina näen teie kardate wäga, — olge ilma kartuseta: „See Sumal, kelle peale teie loodate on teid aidanud! — Mina ja minu mehed pruugiwad raha, tänane õõ pimedus oleks mõnus meie ettewõtmiisel, ning oli teie riisumise jaus wäga sündlik, õpetajate wastu on meil wäga wiha, aga olge ilma kartuseta, teie olete üks õiglane hea mees, teil ei saa midagi paha sündima, — siin on minu käsi.“

Selle peale nõudis Galant tinti ja pabert, ja kirjutas järeleseiswaid sõnu tähe peale:

„Surma nuhtlus sellele kes siin kellekis puutub.“

„Kell kaksteistkümmet kell ööl,“ ütles tema sääl juures saawat minu mehed teie juure sisse tungima, minge teie aga rahulikult, oma abikaasa, laste ja perega magama; pange oma kuld, hõbe ja kõik kallid asjad laua peale, ja see täht sinna peale, ärge lausuge sõna kellekil muidu olete kõige oma rahwaga kadunt.

Mis pidin mina tegema? — abi kutsuda ei võinud mina mitte — ma lootsin oma Jumala peale.

Surma hirmuga ootasin mina mõrvisukate peale, kell lõi kaksteistkümmet, korraga tullit kurjategijat; nende väljaspidine komme tunnistas tapmise himu, just kui kari lahtilastud koeri tormasivad nemad saagi juure, ning hakkasit kogu wõtma mis ees leidsit, — korraga nagu päha löödnud, jätsit kõik rahu sest et pealiku tähe leidsit, kus peal kõwad sõnad seisid.

„Head ööd, õpetaja herra, soowime head und teie wõite rahulikult magada.“

Nende sõnadega sammusiwat kõik rööwlit jälle wälja, ilma et kellekis puutusiwat.

Üks neist ei wõinud mitte muidu ära minna, tema wõtis ani hõue pealt kinni, ani karjus wäga, selle läbi oli üks minu lastest üles ärkanud ning neid sõnu kuulnud, jäta rahul sind topitakse kuradi kõõki.

Mõne päewa pärast tuli Galant jälle wõrje minu juure, ning küsis minu käest: „Kuidas minu rahwas ennast üles pidasid, õpetaja herra?“

Mina ei leidnud sõnasid teda tänada ja mehi ning nende wallid walitsust kiita. See laps aga kes kogemata meie ligidal oli ja juttu pealt kuulas, ütles: „Sa armas herra ühe ani on teie mehed ifa ära wiinud.“

Rööwli pealik sai selle üle hirmus wihaseks seda wõis tema näust näha, tema ei lausunud muud kui: „Soo!“

Mina finnitasin et mina neil hea meelega oleks kõik anid annud, kui ma oleks teadnud et see neile röömu oleks teinud.

Nüüd tahtsin mina et Galant oleks minuga lauas ühes jälle õhtu sööki söönud, see pärast kanti puha mis wäha köögis ja keldris leida oli laua peale, aga Galant ei olnud mitte pidada, pimedal ööl ruttas tema miuema.

Mina heitsin ennast rahulikult magama ning magasin rahulikult; teisel homikul leidsin ma wärawa peal meest ripuwat ja tema kõrwal see warastatud ani, täheks et see, see käsu üleastuja oli.

Nõnda tegi see rööwlite pealik Galant, kes kõigest ilmast ära needut sai, mina aga palusin tema eest, ja ma tahan tunnistada — nutsin, kui tema waene mees kohtu kätte langes, kohus wõib mind selle peale huka mõista — Sumal kes minu südant näeb, ei saa mind mitte huka mõistma.

Nii lõpetas see õpetaja oma juttu, ja keegi ei olnud tema juures kes tõisiti oleks mõtelnud, kõik waatawad kurwa näu ja wesihte filmadega tapmise platsi peale. Ka sina armas lugeja soowid temale üht rahulist hingamist, sest tema on patud andeks saanud.

Uhe auusa mehe wiimatsed elutunnid.

Uhe ilusa wiljakandja mäe peal Schweitsi maal elas üks auus ja truu wana mees, tema nimi oli Murin. See auus ja waga mees ehitas juba mitmet aastat läbi oma põldu ja omadust ning toitis ennast auusaste oma töö läbi wõidetut wiljast. Tema mõlemad pojad olid just kui isa, auusat ja tublid töö mehed, ka tema poja pojad oliwad wana isa auusa moodu ja meelega.

Wanakeene oli ennast noorest pärast juba wäga püüdnut oma põldu ja elumaja heas seisuses pidada, ka nüüd tegi wana õpind põllumees seda, tema elumaja oli wäga ilus ja heas seisuses. Elumaja ümber seisiwad ilusad mättastest tehtud rohelist pengid, kelle ümber jälle ilusad õuna ja plomi puud kaswasid kes oma istutajat auustasiwad, nende puude kõrwal seisiwad rohelisted põllud ja heina maad kelle peal suured ilusad karjad söiwad. See maanurk näitas kõik jõuka inimeste omadus olewad, sest igal pool paistis haridus wälja.

Ükskord ühel ilusal õhtul, tuliwat pojad ja poja pojad oma wiisi järel põllu tööst kodu, nemad leidfid wanakese ukse ees pengi peal istuwat, tema nägu oli loja minewa päewa poole pöördut, päewa hele paistmine waatas armsaste wana auusa mehe halli juukse peale.

Rõmsaste teretasid kõik wanakest, rõmsaste wõttis tema terwist wasta, lapsed kogusiwad wanaisa ümber ning olid kõik rõmsjad wanaisad jälle nähes.

„Teie olete ometigi kõik terwed, minu armsjad lapsed koju jõudnud? küsis wanaisa.

„Ja,“ wastasiwad temal kõik, „weel oleme Jumal tänatud kõik terwed.

„Nüüd, lapsed,“ rääkis wanake edasi wärisewa healega, „tulge ja istuge kõik minu juure, mul on teil mõndagi ütelda.“ Kõik istusiwad tema juure armulikult wõtsid wäiksemad lapsed tema wärisewaid käsi oma kätte. Wanakene hakas rääkima: „Zuba mõni õnnelik päiw on mööda läinud siin teie armsate keskel, aga weel ei ole mina nii õnnelik olnud kui täna, sest mina tänan oma suurt Jumalat et tema mul nii head lapsed on annud ja mind nii rahulikult on läbi selle ilma saatnud, armastus on minu ümber alati olnud kuni et mina alliks ja wanaks olen saanud. Aga nüüd mino lapsed tunnen mina üht isäraliku rõmo ja kardetawad tulekut oma südames. Minu reis mis raskusega ja kõwa töödega ühendatud on olnud, on wist pea lõpenud, sest mina tunnen et wiimane ots lähiksel on, ja minu helde Jumal wist mind igawese eluse tahab kutsuda, minu ihu jõud on otsa lõpenud mina ei ole enam kaua teie keskel, sest mina pean teist lahkuma armsjad lapsed.“ Silma pisarad weeresid wanakese põske mööda. Kõik nutsid ühes, ka wäikesed lapsed kes oma wane- maid nutiwat nägiwad.

„Urge nutke, minu armsjad,“ ütles wana mehekene. „Mina tunnen teie südame walu, teie armastade mind wäga, sellepärast on teil see lahkumine raske, ka minul on hale teist lahkuda ühe pika rahulise koosolemise järgi. Mõtelge aga et mina seda teed lähan mis minu wanemat on läinud, ka teie

peate seda teed käima. Mitte üksi selle ilma jaus on meid Sumal loonud vaid ühe igawese ja õnisa elu jaus, siin on see elu üks walmistamine igawese elu jaoks; siin on rasked koormad kanda aga seal on üks rõmulik olef.

Sellepärast jättem nutmine ja kaebamine, see teeb minu wiimast reisi muidu raskeks, kui teie nii õiglaselt edasi elade kui senni, siis ei lahuta meid surm. Müüd aga tahan mina Sumalat kõige hea eest kord weel tänada, mis mina tema armu läbi olen maitanud. Hea meelega tahaksin mina teiega weel rääkida, aga mina tuunen mino ots ei ole kaugel, minu liikmed nõrkewad ja minu heal jääb vähemaks. Paluge minuga armsad lapsed."

Selle peale heitis wanakene oma wärisewa põlwepeale, tõstis oma kogu pandud käed taewa poole ja palus pühitsewa healega: „Tõsand minu Sumal, wõta minu tännu, minu elu eest siin maa ilmas seda sina armu ja helduse läbi oled mööda saatnud, anna mulle andeks kui mina sinu heldust ei ole nii mõistnud tarwitada, kui mina oleks pidanud; sest mina olen palju eksinud ja ei ole mitte sinu tahtmist täitnud, aga mina kahetsen wäga, minu süda on wäga kurb et mina sinu tee pealt olen waist kõrwa astunud. Kui mina weel uuesti peaks seda elu elama, mina katsuks sinu käsu järel elada, ja sinu jälge mööda käija minu Õnnistegija, mina tahaks patud enesest eemal kaitse, ja kõigest jõuust püüda sinu järel elada. Minu elu tahab kustuda, mina ei taha midagi ligi wõtta siit ilmast, üks palwe on mull aga armas Sumal ole minu lastega ja hoija neid kõige kurja eest, lase nad head inimesed olla, ja ükskord rahulikult surra.

Üks pisar hüilgas wanakese filmis, üks pisar mis inglitel armas näha oli, rahulikult waatas tema laste peale, kes oma filmapisarid mitte hoida ei jõudnud.

Mõned filmapilgud läksid sedawiisi edasi, sest wanakene ei jõudnud enam rääkida, hing tahtis temal rinnus finni jääda; korraga tõstis tema oma käed jälle üles, ja ütles: „Armas Sumal, enne kui mina omad filmad finni panen, kule mino wiimast palwed, siis sündku sinu tahtmine! Nihkust lastele ei palu mina mitte, aga anna neile jõudu hea tegude jauks.“ Selle peale waatas tema taewa poole, päew läks parajalt looja. „Mina jõuan sull järgi armas päife.“ nende sõnadega lahkus waim ihust, pää wajus rinna peale, tema hing oli teises ilmas, kus rõõm ja rahu. Mõnda sureb usklik, auus ja hea inimene. —

Ka meie, armas lugeja, püüame tema jälgis käija, siis on meil üks õnnis lahkumine siit häda orust.

Sumal on leskede ja waestelaste isa.

Täis rasked kurwastust, istus ühel sojal sui õhtul Mari, üks sulase lesk, oma tua lahtise wäikese afna al ja waatas haledaste wälja hõue peale.

Waene lesk oli sel minewal päewal oma natukene heina kurikese alla kofku kannud, mis läbi tema wäfind oli, päew läks looja ja kuu tõusis oma lahke näuga ja walgustas oma hele paistmise läbi waese lese kambrekest.

Kuu walgusel nähti waese weikese tuakese seinä naale toetadud, mis wäga puhtaste peetud näitas olewad, üks kuue aastane pois laps seiswad, see poisikene oli ilusa kollatse kähara peaga, ja ilusa puhta riietega kaetud, tema nimi oli Hendrik waese lese laps, tema ainukene rõõm siin maailmas.

Waene lesk oli küll wäfind oma päewa tööst, aga see wäsimus ei näitanud temal mitte nii raske kuida, kui see raske kurwastus mis tema südant koormas.

Õhtujöögist mis wäikese walge laua peal seisis olid nemad wäha söönud, sest see kausikene mis piimaga täidetud oli niisama kui laua peale pandud.

Weikene Hendrik oli ka wäga nukra meelega ema kurwastuse pärast. Mari kadund mees oli oma töö läbi niipalju kogunud et tema see wäikene majakene ühes õue ja aijaga oli oftnud, aga oli muist sest ostmise hinnast wõlgu jäänud.

Mõned aastad oli Mari oma mehega rahulist abielu elanud, siis kutsus see suur ja helde Sumal tema truud ja hea abikaasa tema kõrvalt ära, ja waene lesk waatas kurwa mõtetega tulewiku wasta. Seal tülas elas üks rikas peremees Martin, seda oli Mari kadund mees kaua aega teeninud, jeehinane oli temal jada rubelt lainanud selle majakese osta, selle tingimesega et tema iga aasta kakskümnend wiis rubelt maha pidi maksma, kuni wõlg tasa pidi saama. Seda kõik oli kadund Peeter täitnud, kuni temal weel 25 rubla maksa jäi. Martin see rikas peremees oli aga ka surma läbi ärakutsutud, tema paberide seas leiti nüüd wõla kiri saa rubla peale, ei aitanud waese lese diendamine ega palumine, Martini wäimees läks kohtus, nõudis sada rubla waese lese käest, ja et waesel lesel aga ei olnud, tahtis kohtus majakese ära müüja ja waese lese oma weikese pojakesega wälja tõsta, neid kurbi sõnumid oli temal täna õhtu kuulutatud, selle pärast waatas tema kurwalt wälja heinamaa lapikesse peale, keda tema oma arust wiimast korda oli teinud, waene lesk waatas siis taewa poole kust temal heledaste kuu wasta paistis, tema nutis palawaid silma pisarid mis mis põske mööda jälle tilkusiwad. Tema waene pojake nägi ema raskest südamewalu ja nutmist tema astus trööstides ema ette ja ütles armulikult: „Armas ema ära nuta nii wäga, kas sina ei mäleta mis kadund isa surma woodi peal ütles?“

„Urge nutte minu armsad,“ ütles isa, „Sumal on leskede ja waeste laste isa paluge teda, kui teil häda, tema saab teie eest muret kandma.“

„Kas ei ole tõsi armas emakene.“

„Ja, armas laps“ wastas ema, „see on tõsi.“

„Koh, miks sina siis nii palju nutad,“ ütles weikene Hendrik, palume aga armulisti Sumalt taewas, küll tema awitab

meid waeleid, ega temal nii kõwa süda ei ole kui sel rika Martini wäimehel, keda meie põlwile palusime, ja tema meid jalgega tõugas ja uksest wälja ajas? Tule armas ema palume kord Sumalat tema saab meid tõest aitama."

"Armas laps sul on õigus!" wastas ema, ja filmapisarad jooksid seal juures poja peale waadates kes teda trööstinud oli, põska mööda maha, tema süda läks kergemaks ja ja tema waatas kofku pandud kättega taiwa poole kust tema abi lootis tulewad.

Weifene Hendrik pani ka oma käed kofu ja pööris omad filmad taewa poole kust kuu lahkeste wasta waatas. Ema hakas palwet tegema ja poisikene rääkis sõna sõnalt järgi.

"Armuline isa taewas, waata, üks waene ema ja tema laps, waatawad sinu poole üles, meie oleme suures hädas, meil ei ole maa peal euam warjupaika kus meie oma pea wõime rahulikult maha panna, aga sul on üks helde süda, sina oled üks armuline waeste laste isa, ära tõuka meid mitte ära, ja ära lase meid mitte sest wäikesest isa pärandusest lahkuda, wõi on see suur Sumal sinu tahtmine siis muretse meie eest armulikult, et meie ühe warjupaiga jälle leiaksime, ja rahulikult elaksime siin maa peal." Enam ei wõinud ema rääkida, sest nutmine mattis tema heale kinni.

Waata korraga lendas üks wäikene linnukene läbi lahtise akna tupp ja otsis warju paika lae alt, wist oli üks kull teda taga ajanud, seepärast otsis wäikene loom warju kambre sees.

"Waata! armas ema, üks linnukene," hüüdis rõõmsalt poisikene, jooksis akna juure akend kinni tõmbama, et linn mitte jälle wälja ei lendaks ja et tema linnukest kätte saaks. Linnukene aga oli üsna rahuline oma warjupaigaga ega ei liigutand ennast, muidu kui poisikene teda kättega tahtis kinni tabada. Ema süütas tuld põlema, ja tahtis seeläbi pojalt

püüdmist kergemaks teha,, mis juures tema ütles: „Andku Sumal et meie ka nii warju paika leiaks kui see linnukene.“

Zuba oli linnuke poisikese käes aga jälle peasis tema lahti, ja puges kapi alla, kap ei olnud mitmed aastad oma koha pealt liigutadud. Poisikene unustas kõik kurbdust selle läbi ära, palus emad alandliku healega, kapi wäha seinast eemale tõmata, et loomakest kergemine kätte saaks, ema tegi seda ka hea meelega, sest et poeg wäga armsaste palus. Hendrik sai linnu kätte, suure rõõmu läbi arwas ta ennast rikkamaks kui kuningas wõi keiser.

Ena oli aga midagi muud tähele pannud, sest kui kap seinast äärest ära sai nihutud oli üks pak paberid kapi wahelt maha kukunud, ta waatas paberid läbi, need olid tema õnna mehe maja paberid ja kwiitungid, selle järgi tema ammugi oli otsinud, tema karjatas rõõmu pärast ja ütles: Sumal nüüd oled siia korraga meid aitanud. — Need on need kadund paberid, mis kõik õigeks saawad tegema mis wale on, nüüd saawad kõikide filmad lahti, et minu mees see raha mis minu käest nõutakse ära on masnud.

Mari waatas weel kord paberid läbi, rõõmu pisarad olid temal filmis, kõik oli õigeste üles pandud kuidas tarwis läks.

Maene leif pani käed rõõmu pärast koku, tõmbas lapse oma rindu wastu ja ütles:

„Armas poeg täna Sumalat, sest nüüd wõime rahulikult oma armsa majakese sisse elama jääda! — „Kas see ei ole minu läbi“ wastas laps, „oleks mina sind mitte palunud kapi seinast ärest ära tõsta siis ei oleks sina mitte need paberid leidnud. Ena ütles, „armas poeg see on Sumala saatmine, waata kui meie palawa filma wee al palusime, tuli see linnukene ja otsis omal siis warju paika, siis otsis tema kapi alla warju kui sina teda kinni püüda tahtsid, seal oli meie õn need paberid:

Ja tõest see on Sumala saatmine, ilma tema tahtmiseta ei lange juukse karw peast maha, ega linnukene katuse pealt, kõik on tema helde isa tahtmine.

„Pane tähele pojakene, pane oma lootus ikka tema peale, temal on kerge awitada ja peasta.“ Waene lest ei wõinud rõõmu pärast sugugi magada, tema läks enne päiwa weel kohtuwanema juure, ja näitas selged paberid ette. Kohtuwanem saatis kohe rikka mehe wäimehe juure ja laskis teda kutsuda, tema nõudis selle käest tasumist waese lese häda ja mure eest, see oli ka sellega rahul.

Nüüd pidi lest oma õnnest jutustama kuidas tema need paberid oli leidnud, kui lest jutu oli lõpetanud, ütles kohtuwanem: „See on Sumala sõrm, tema on teid nähtawal kombel awitanud.“ Koor peremees aga seisib liigutud südamega, õnneliku lese kõrwas, pisarad weeresiwad palge mööda maha, tema ütles: „Nõnda on selgeste näha, Sumal on leskede ja waese laste Isa ja murekandja, anna andiks armas naene, et mina nii wali sinu wasta olin, see kõik oli üks eeskütus mispärast see sündis, mina tasun teile selle raske kannatuse eest ja kingin teil see 25 rubla mis minul weel saada on, kui sull kellegist puudus on siis tule minu juure, mina tahan sind awitada, nüüd näen mina selgeste: „Kes Sumala peale loodab, seda ei jäta tema iial hädase, seepärast loodame ikka tema peale, — oleks üks päew hiljemaks jäänud, siis oleks teie kraam ja majakene müüdnud, oh kui hale oleks see olnud.

„Armas sõber! siin pakun sul üht ilust õpetust, kannata oma ligimiselega kui wäha wõimalik, ära mitte tema peale tikku ilma mõtlemata, — Sumal saab kõik oma tahtmist mööda saatma.

